

1.

Kan de regering de mutaties in de begroting van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap voor het jaar 2003 (Kamerstuk 28600 VIII) met betrekking tot de ontvangsten afzonderlijk toelichten? (pag. 2)

De ontvangstenmutaties zijn allemaal toegelicht op de artikelen in de verdiepingsbijlage van de memorie van toelichting. De belangrijkste autonome en beleidsmatige mutaties (bijvoorbeeld een ontvangstenmutatie bij het Studiefinanciering) zijn eveneens toegelicht in het algemeen gedeelte van de memorie van toelichting.

2.

Kan de regering een overzicht geven van de onderuitputting die tot en met het verschijnen van de Najaarsnota is opgetreden? (pag. 2)

Gedurende het uitvoeringsjaar zijn er op verschillende beleidsonderwerpen meevallers (onderuitputting) opgetreden. Ook hebben zich tegenvallers voorgedaan. Het saldo van mee- en tegenvallers wordt geboekt op artikel 17 (Nominaal en onvoorzien). In onderstaand overzicht zijn de meevallers van € 1 miljoen of meer opgenomen. Wellicht ten overvloede: tegenover deze meevallers staan ook tegenvallers. Op dit moment (stand Najaarsnota) overtreffen de tegenvallers de meevallers en is er een tekort op de OCW begroting van € 11,7 miljoen. Voor een nadere inhoudelijke toelichting wordt verwezen naar de genoemde suppletore wetten.

<i>Onderwerp</i>	<i>Beleidsartikel</i>	<i>Bedrag (x € 1 miljoen)</i>	<i>Vindplaats</i>
Ontvangsten premie zwangerschap (basisonderwijs en expertisecentra)	1. / 2. Basisonderwijs en Expertisecentra	9,4	1e sup. wet
Voor- en vroegschoolse educatie	1. / 2. Basisonderwijs en Expertisecentra	31,8	2 ^e sup. wet
Projectuitgaven 2003	1. / 2. Basisonderwijs en Expertisecentra	1,0	2 ^e sup. wet
Overgangsbudget VF/PF (intertemporele compensatie)	3. Voortgezet onderwijs	7,3	2 ^e sup. wet
Vershil tussen raming en realisatie salarismaatregelen	3. Voortgezet onderwijs	7,0	2 ^e sup. wet
ZVOO-uitkeringen	9. Onderwijspersoneel	3,0	2 ^e sup. wet
NAP (bijdrage EZ)	10. Informatie- en communicatietechnologie	2,4	2 ^e sup. wet
Ramingsbijstelling omzetting van voorwaardelijke lening prestatiebeurs naar gift	11. Studiefinanciering	109,0	2 ^e sup. wet
Ramingsbijstelling prestatiebeurs op grond van realisatiecijfers 1 ^e kwartaal	11. Studiefinanciering	6,6	2 ^e sup. wet
Bijstelling uitgaven ov-kaart (als prestatiebeurs)	11. Studiefinanciering	35,5	2 ^e sup. wet
Bijstelling ontvangstenraming renteloze voorschotten	11. Studiefinanciering	11,9	2 ^e sup. wet
Bijstelling autonome raming TS17-m.b.t. uitgaven schooljaar 2002/2003	12. Tegemoetkoming onderwijsbijdrage en schoolkosten	23,9	2 ^e sup. wet

I/D-banen en Cultuurvouchers	14. Cultuur	8,0	2 ^e sup. wet
Eindejaarsmarge 2002/2003 (overschot 2002)	17. Nominaal en onvoorzien	70,7	1 ^e sup. wet
Restant prijsbijstelling 2003	17. Nominaal en onvoorzien	14,3	2 ^e sup. wet
Niet doorvertalen van de taakstelling niet-belasting ontvangsten op de OCW-begroting	17. Nominaal en onvoorzien	18,6	2 ^e sup. wet
Overbruggingslening RAD (intertemporele compensatie)	22. Uitvoeringsorganisaties cultuur	1,5	2 ^e sup. wet

3.

Wat is de stand van zaken met betrekking tot de achterstanden bij de huisvesting voor musea, archieven en diensten? (pag. 3)

Bij de stelselwijziging Rijkshuisvesting in 1999 is vastgesteld dat de huisvestingsbudgetten voor musea, archieven en diensten onvoldoende waren om een aantal achterstanden in te lopen. Het gaat om technische vervangingsinvesteringen; investeringen noodzakelijk om het gebouw in goede staat te houden. Vanaf 1999 zijn er extra middelen beschikbaar gesteld; dit heeft geresulteerd in een structureel bedrag van € 9,1 miljoen vanaf 2003. Momenteel worden de mogelijkheden onderzocht om het probleem van de achterstanden structureel op te lossen.

4.

Wat verklaart de verhoging van de basisraming voor de vergoeding van het contract voor Openbaar Vervoer (OV) met € 61,1 miljoen? Waarop was de basisraming gebaseerd, toen nog niet bekend was dat het contract met de vervoersbedrijven per 1 januari 2003 verlengd zou worden? Hoe hoog was de basisraming voordat dit besluit werd genomen? (pag. 3)

In de oorspronkelijke begroting 2003 was het vernieuwde contract met de OV-bedrijven nog niet verwerkt. De oorspronkelijke raming van de uitgaven voor het basiscontract was gebaseerd op de voorwaarden (zowel in aantallen OV-kaarten en prijzen per kaart) uit het oude contract, als zouden deze ongewijzigd worden voortgezet. In het vernieuwde contract is er met name sprake van een hogere prijs per kaart, en is de wijze van jaarlijkse indexering van deze prijs gewijzigd. Deze factoren verklaren de toename in de prijs per kaart, en daarmee ook de verhoging van de basisraming. De basisraming in de oorspronkelijke begroting 2003, gebaseerd op het oude contract en op prijspeil 2002, was € 379,2 miljoen.

5.

Komt het budget dat als gevolg van het amendement Jan de Vries in 2003 (Kamerstuk 28600 VIII, nr. 32) is toegevoegd aan het budget voor voor- en voerschoolse educatie (VVE) ook volledig tot besteding? (blz. 3)

In 2003 is een deel van dit budget besteed aan het versnellen van de ontwikkeling van één taallijn voor de voerschoolse periode, opdat een doorlopende leerlijn Nederlandse taal voor 2 tot 12 jarigen

ontstaat. Ook zijn 45 peuterspeelzalen gestart met de implementatie van het in 2002 al ontwikkeld onderdeel 'interactief voorlezen', wordt de taallijn ingepast in de meest gebruikte VVE-programma's en worden programmatrainers voorbereid. Via de tv-programma's en verspreidingskanalen van Z@ppelin is gestart met het onderdeel 'interactief voorlezen' te verbreden naar zoveel mogelijk ouders en personeel van peuterspeelzalen, kinderdagverblijven, bibliotheken en consultatiebureau's en worden inhoudelijke elementen van de taallijn ingepast in programma's van Z@ppelin. In 2004 zal de implementatie van de leerlijn door middel van deskundigheidsbevordering van personeel plaatsvinden. Daarmee wordt de doelstelling van het amendement, versnelde implementatie taal VVE, bereikt. Het totale budget (€ 10 miljoen) wordt niet volledig uitgeput, de onderuitputting bedraagt € 0,8 miljoen.

6.

Staat de hoogte van het bij gemeenten terug te vorderen bedrag voor VVE vast? Ziet deze terugvordering op de toekenning over 2003? Kan dit bedrag via de eindejaarsmarge voor het achterstandenbeleid beschikbaar blijven? (blz. 3)

De hoogte van het terug te vorderen bedrag bij gemeenten staat nog niet helemaal vast. Een aantal gemeenten heeft bezwaar ingediend tegen het voornemen tot terugvordering van niet-bestede of niet rechtmatig bestede middelen. Nog niet alle bezwaarschriften zijn afgehandeld. Een aantal bezwaarschriften is al afgehandeld. Uit de afgehandelde bezwaarschriften blijkt dat met een aantal gemeenten een schikking moet worden getroffen, het gaat hier om een bedrag van € 526.858,-. Het terug te vorderen bedrag wordt verrekend in 2003, waar dit niet volledig mogelijk is, vindt ook nog verrekening plaats in 2004.

De terug te vorderen middelen zijn in 2003 ingezet ter dekking van het OCW-brede tekort en kunnen niet meegenomen worden in de eindejaarsmarge en zo beschikbaar blijven voor het achterstandenbeleid. Van een eindejaarsmarge is alleen sprake als er een overschot op de OCW-begroting 2003 is.

7.

Kan worden toegelicht waarom zo'n groot deel van het VVE-budget niet besteed wordt? Welke gevolgen heeft deze onderbesteding voor de doelstellingen van beleid waarbij 50 % van de doelgroep bereikt zou moeten worden? (blz. 3)

De onderbesteding op het VVE-budget voor de periode 2000-2002 wordt verklaard door het feit dat de voorbereiding (het 1e jaar) minder heeft gekost dan de uitvoering van het VVE-beleid. Daarnaast heeft in een aantal gemeenten de opstartfase langer geduurd dan oorspronkelijk was gepland.

In de periode 2000-2002 is beoogd 51.000 kinderen te bereiken met VVE-programma's. Uit de rapportages van gemeenten blijkt dat er in deze periode 62.000 kinderen zijn bereikt. Het aantal bereikte kinderen is hoger dan oorspronkelijk beoogd, omdat niet alle peuterspeelzalen selecteren aan de poort op doelgroep en ook andere, minder intensieve, programma's zijn meegeteld.

De onderbesteding voor de periode 2000-2002 heeft daarmee geen gevolgen voor de doelstelling uit het landelijke beleidskader 2002-2006 dat 50% van de doelgroep bereikt moet worden.

8.

Wat zijn de consequenties van de verlaging van het VVE-budget met 28% en welke consequenties heeft deze verlaging voor de kinderen die een VVE-traject zullen gaan volgen of op dit moment een traject volgen?(pag. 6)

In de periode 2000-2002 zijn middelen verstrekt aan gemeenten voor voor- en vroegschoolse educatie (€ 160 miljoen). Uit de verantwoordingen van gemeenten over deze periode is gebleken dat niet alle gemeenten deze middelen (rechtmatig) hebben besteed. De oorzaken hiervoor lagen in lagere kosten van de voorbereiding en een langere opstartfase dan gepland. Deze middelen worden nu teruggevorderd bij gemeenten. Er is derhalve geen sprake van een verlaging van het VVE-budget, maar van het terugvorderen van niet (rechtmatig) bestede middelen over de periode 2000-2002. Daarom heeft de terugvordering van de VVE-middelen 2000-2002 geen gevolgen voor kinderen die een VVE-traject volgen of zullen gaan volgen, omdat het VVE-budget meerjarig niet gekort wordt. Voor VVE blijft jaarlijks ongeveer € 110 miljoen beschikbaar.

9.

Kan de mutatie onderwijsachterstandenbeleid (€ 16 miljoen) in relatie tot de terugvordering van VVE-middelen nader worden toegelicht? (pag. 4)

Deze mutatie bevat naast € 31,8 miljoen terug te vorderen VVE-middelen, een overboeking van artikel 3 (Voortgezet onderwijs) voor gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid (€ 14,5 miljoen) en een overboeking van SZW voor tussenschoolse opvang (€ 2 miljoen). Een aantal gemeenten heeft bezwaar aangetekend tegen het terugvorderen van de VVE-middelen 2000-2002. Een aantal bezwaarschriften is reeds afgehandeld, een aantal nog niet. Uit de reeds afgehandelde bezwaarschriften blijkt dat € 526.858 moet worden terugbetaald. Hoeveel uiteindelijk moet worden terugbetaald aan gemeenten hangt af van de nog niet afgehandelde bezwaarschriften.

10.

Ontstaat er naar verwachting in 2003 onderuitputting op de onderdelen weer Samen Naar School (WSNS) en onderwijs aan leerlingen met een handicap of gedragsstoornis? Zo ja, voor welk bedrag? (pag. 5)

In 2003 zullen de budgetten voor de onderdelen WSNS en LGF naar het zich laat aanzien volledig worden uitgeput.

11.

Wat is de groei van het leerlingenvolume in het (voortgezet) speciaal onderwijs per 1 oktober 2003? In het juist dat met name in de clusters 2,3 en 4 er een belangrijke groei plaatsvindt die pas in 2004 wordt bekostigd? (pag. 6)

Op dit moment bestaat er nog geen compleet beeld van het gerealiseerde aantal leerlingen naar school- en onderwijssoort op teldatum 1 oktober 2003. Zodra dit beeld er wel is, naar verwachting 15 december, zal ik u de gevraagde informatie verstrekken.

Basis voor de berekening van de reguliere formatie 2003/2004 is het leerlingaantal op 1 oktober 2002, dan wel bij aanzienlijke toename als bedoeld in artikel 9 van het formatiebesluit WEC, het leerlingaantal op 16 januari 2003.

Een groei per 1 oktober 2003 ten opzichte van het leerlingaantal op 1 oktober 2002, respectievelijk het leerlingaantal op 16 januari 2003, leidt, indien de zogenaamde N-factor wordt gehaald, tot een aanpassing van de formatie per 1 januari 2004.

Bij de materiële bekostiging is het aantal leerlingen op 1 oktober 2003 bepalend voor de vergoeding voor het kalenderjaar 2004.

12.

Waarom is de invoering van vraagfinanciering voor schoolbegeleidingsdiensten vertraagd? Op welke wijze valt het hiermee gemoeide bedrag (€ 3,6 miljoen) vrij? Hebben scholen deze middelen reeds ontvangen. Worden de middelen teruggevorderd? (pag. 6)

De belangrijkste reden is dat de betrokken organisaties (Edventure, besturenorganisaties en VNG) met mij van mening zijn dat uitstel, in combinatie met een gefaseerde opbouw van de bestedingsvrijheid van de scholen een evenwichtiger balans oplevert. Het nieuwe tijdspad biedt de schoolbegeleidingsdiensten ook meer tijd zich goed in te stellen op de nieuwe situatie.

Uit de Algemene Middelen was al een meerjarige BTW- compensatie voor scholen op het artikel voor schoolbegeleiding geboekt in verband met BTW-plichtigheid van diensten bij invoering van de vraagfinanciering. Nu de invoering een andere fasering krijgt, is deze compensatie vooralsnog niet nodig. Het daarmee gemoeide bedrag is derhalve teruggevloeid naar de Algemene Middelen. Van terugvordering is geen sprake, omdat nog geen betaling heeft plaatsgevonden. Scholen noch gemeenten zijn hierdoor benadeeld. Het feitelijk voor schoolbegeleidingsactiviteiten beschikbaar gestelde bedrag uit de Rijksmiddelen is hetzelfde gebleven.

13.

Waarom wordt het overgangsbudget voor het wetsvoorstel 'Voortgezet onderwijs uit vervangingsfonds en participatiefonds' over meer jaren uitgesmeerd en wordt het niet naar één jaar overgeboekt? Welke (inhoudelijke) onderbouwing ligt hieraan ten grondslag? (pag. 7)

Dit overgangsbudget voor het VF is bedoeld als een soort fonds voor schoolbesturen, die financiële problemen krijgen als gevolg van extreem hoge afwezigheid. Dit fonds dient tot in lengte van jaren toereikend te zijn voor genoemde problemen. Daarom lijkt vulling van het fonds in drie jaar redelijk: het totale bedrag is zeker in het eerste jaar nog niet nodig en de begrotingsbelasting wordt op deze manier gespreid.

14.

Wanneer wordt het wetsvoorstel 'Voortgezet onderwijs uit vervangingsfonds en participatiefonds'ingevoerd?Moet er op dat moment ook een overgangsbudget gerealiseerd worden? Leidt dat tot een verhoging van de ramingen voor het jaar waarin de wet wordt ingevoerd? (pag. 7)

Voor het antwoord op deze vraag verwijs ik u ook naar de brief over het wetsvoorstel 'Voortgezet onderwijs uit vervangingsfonds en participatiefonds' die ik op 18 november jl. naar de Tweede Kamer heb gestuurd (kenmerk VO/F/2003/46240). Zoals in deze brief staat, is het voornemen de nota van wijziging op genoemd wetsvoorstel uiterlijk in juni 2004 bij de Tweede Kamer in te dienen. Vervolgens hangt het van de behandeling van het wetsvoorstel af wanneer invoering plaatsvindt. Het meest waarschijnlijk is invoering per 1 augustus 2005 of per 1 januari 2006. In het jaar van invoering en in de twee jaar daarna dient het overgangsbudget dat met dit wetsvoorstel samenhangt, beschikbaar te zijn; zie ook het antwoord op vraag 13. Dit leidt mogelijk tot aanpassing van de ramingen voor het jaar waarin de wet wordt ingevoerd. Het leidt meerjarig gezien evenwel niet tot verhoging van de begroting, hoogstens dient intertemporele compensatie plaats te vinden.

15.

Wat wordt bedoeld met de zin: "daarnaast is voor 2003 sprake van een autonome mutatie van - € 7 miljoen door een ramingtechnisch verschil tussen uitdeling en realisering van salarismaatregelen."Kan worden aangegeven wat wordt bedoeld in deze zin met de begrippen 'uitdeling' en 'realisering'? Hoe verhouden deze begrippen zich tot elkaar? (pag. 7)

Indien er salarismaatregelen zijn (zoals bijv. wijzigingen van sociale lasten en CAO-afspraken), dan worden er middelen ter beschikking gesteld die afkomstig zijn van het ministerie van Financiën. We spreken dan van het begrip 'uitdeling'.

Daarna worden deze salarismaatregelen verwerkt in de bekostiging door een aanpassing van de diverse GPL's (gemiddelde personeelslast). Daarbij moet rekening worden gehouden met de bekostiging per schooljaar die in het voortgezet onderwijs geldt. We spreken dan van het begrip 'realisatie'.

Tussen de uitdeling van de middelen en de realisatie in de bekostiging bestaan soms in het betreffende kasjaar eenmalig budgettaire verschillen.

16.

Welke mutaties liggen er precies ten grondslag aan de beleidsmatige mutaties bij het beroepsonderwijs (- € 5,3 miljoen Euro)? (pag. 8)

U vraagt naar een onderbouwing van een mutatie in de verplichtingsfeer. Verplichtingen lopen niet altijd gelijk op met kasuitgaven. (In de tabel op pagina 7 is dan ook onder verplichtingen een ander bedrag opgenomen dan onder uitgaven). In de kas-/verplichtingenadministratie is het namelijk zo dat aangegane verplichtingen tot betaling worden geregistreerd, samen met de hieruit voortvloeiende daadwerkelijke (kas)betalingen in het jaar van aangaan en eventuele volgende jaren.

De verschillen tussen de verplichtingenbijstellingen en de uitgavenbijstellingen zijn terug te voeren op de 1 op 1 vertrapte relatie of matrix-relatie. Bij de 1 op 1 vertrapte relatie is het effect van het begrotingsjaar gelijk aan het verplichtingeneffect van het jaar daarvoor. Bij de matrixrelatie is er een

wisselende verhouding tussen de kas- en verplichtingenraming wegens meerjarige kaseffecten van de verplichtingen.

Het bedrag van - € 5,3 miljoen is opgebouwd uit de volgende mutaties:

Artikelonderdeel Middelbaar beroepsonderwijs en landelijke organen:

- Innovatie en versterking top infrastructuur € 2,0 miljoen en optimale participatie € 2,0 miljoen. Het gaat hier om extra middelen die uit de enveloppe Balkenende II beschikbaar zijn gesteld. De uitgaven worden gedaan in 2004 maar vanwege de t-1 systematiek is de mutatie al in de verplichtingen van 2003 verwerkt;
- Een bedrag van € 0,8 miljoen is gekort vanwege de subsidietaakstelling regeerakkoord. Hiervan zijn de gevolgen voor de uitgaven: - € 91.000 in 2003 en - € 0,7 miljoen in 2004;
- Een bedrag van € 8,6 miljoen is gekort vanwege de taakstelling op de incidentele loonontwikkeling. De gevolgen voor de uitgaven treden op in 2004;
- € 1,3 miljoen voor de verticale scholengemeenschappen. Deze mutatie is bij de uitgaven toegelicht.

Artikelonderdeel Educatie:

- Een mutatie van - € 1,0 miljoen, dit betreft de taakstelling op de Incidentele loonontwikkeling. Dit betreft een taakstelling uit het regeerakkoord. De uitgavengevolgen treden op in 2004.

Artikelonderdeel Specifieke stimulering:

- Er is een korting van - € 0,2 miljoen verwerkt vanwege de subsidietaakstelling.

17.

Wat is de oorzaak van de stijging van de uitgaven met een bedrag van € 82,3 miljoen bij artikel 7? Wat is de oorzaak van de stijging van de verplichtingen met een bedrag van € 205,0 miljoen bij artikel 7? (pag. 11)

De stijging van de uitgaven met een bedrag van € 82,3 miljoen heeft voornamelijk betrekking op de loonbijstelling 2003 ad € 80,6 miljoen.

De stijging van de verplichtingen met een bedrag van € 205,0 miljoen is het gevolg van de geldende systematiek voor de artikelonderdelen 7.01 en 7.02, namelijk dat de verplichtingenraming gelijk is aan de kasraming een jaar vertraagd. Dit houdt in dat de bijstellingen die voor het begrotingsjaar 2004 hebben plaatsgehad, gevolgen hebben voor het verplichtingenbudget 2003. De stijging met genoemd bedrag laat zich met name verklaren door mutaties als gevolg van de loonbijstelling 2003 in zowel het begrotingsjaar 2003 als dat van 2004 en de budgettaire bijstellingen uit hoofde van het hoofdlijnenakkoord dat gevolgen had voor het begrotingsjaar 2004. De onderbouwing is als volgt:

Bedragen in € 1 miljoen

Loonbijstelling 2003 in 2003	80,6
Doorwerking loonbijstelling 2003 in 2004	81,7
Enveloppebrief 1 in 2004	15,0
Enveloppebrief 2 in 2004	32,2
Taakstelling incidentele loonontwikkeling in 2004	- 9,1

Taakstelling subsidies in 2004	- 4,8
Overige bijstellingen in 2003 en 2004	9,4
Totaal verplichtingenmutatie 2003	205,0

18.

Verwacht de regering ook een onderuitputting voor de ondersteuning van de in de onderwijssector aanwezige ID-banen (in- en doorstroombanen)? Zo ja, voor welk bedrag? (pag. 13)

Nee, er wordt geen onderuitputting verwacht op dit onderdeel.

19.

Waarom is het verplichtingenbudget bij informatie- en communicatietechnologie pas bij de Najaarsnota aangepast? Had dit niet bij Voorjaarsnota gekund, vooral gezien het feit dat het verplichte budget voor 2002 met € 57,8 miljoen werd verhoogd als gevolg van het centrale contract voor de Internetverbinding? (pag. 13)

Aanmelding van deze mutatie had in principe bij Voorjaarsnota gekund. De aanpassing van het verplichtingenbudget had betrekking op de afsluiting van het addendum op de overeenkomst Dienstverlening voor de internetvoorziening van de scholen. Medio 2002 zijn de financiële gevolgen op het addendum eerst definitief bepaald, wat heeft geleid tot de aanpassing van het verplichtingenbudget 2002 bij Najaarsnota. Het vastleggen van de volledige verplichting in 2002 heeft tot gevolg dat de verplichtingraming 2003 neerwaarts kon worden bijgesteld.

20.

Waarom is de bijdrage van het ministerie van Economische Zaken voor projecten ter integratie van ICT op scholen (€ 2,4 miljoen) teruggeboekt? (pag. 14)

De bijdrage van het Ministerie van Economische Zaken voor projecten ter integratie van ICT op scholen is teruggeboekt, omdat de toekenning van de bijdrage door het Ministerie van Economische Zaken afhankelijk is gesteld van feitelijke subsidievoorwaarden als inhoudelijke en financiële verantwoording. De verantwoording van deze bijdrage betreft twee projecten, waarbij de subsidieaanvraag t.b.v. het project "Beheerd en beveiligd Virtueel Private Network voor een bedrag van 1,0 miljoen is ingetrokken. Dit project is achterhaald door de voorziening beveiliging en filtering van de internetvoorziening naar de scholen, waarvoor de middelen in 2002 aan de scholen beschikbaar zijn gesteld. De verantwoording op het project Breedband in de periferie voor een bedrag van € 1,4 miljoen is momenteel in behandeling en zal begin van het jaar 2004 door het Ministerie van EZ worden beoordeeld.

21.

Kan worden toegelicht waarom nu pas bij de Najaarsnota bekend wordt dat voor een bedrag van € 109 miljoen aan voorwaardelijke leningen niet omgezet kan worden in een gift? Wat betekent dit voor de meerjaren ontwikkeling? (pag. 15)

Op de begroting studiefinanciering is sprake van autonome ontwikkelingen die zich tussen het opstellen van de begroting en de realisatie voordoen.

De mutaties die in eerste instantie bij Voorjaarsnota opgenomen worden betreffen vaak hoofdzakelijk de gevolgen van de Referentieraming leerlingen die aan het begin van het jaar wordt opgesteld. Als gevolg van stijging of daling van studentaantallen worden daaraan volgend de uitgaven van de verschillende onderdelen van de WSF aangepast.

De (diploma)omzettingen van voorwaardelijke leningen in een gift vinden aan het begin van het jaar plaats. Deze omzettingen weken begin 2003 beduidend af ten opzichte van het totaal aan omzettingen waarmee in de ramingsmodellen voor 2003 rekening werd gehouden. De omvang van deze bijstelling was niet meer tijdig beschikbaar om in de Voorjaarsnota verwerkt te worden. Wel is deze reeds in de miljoenennota verwerkt en daarmee in de begrotingsraming voor 2004 en volgende jaren. Ik verwijs hiervoor naar pagina 445 van de Rijksbegroting 2004 van OCenW.

De mutatie voor het jaar 2003 is vervolgens in de Najaarsnota 2003 opgenomen.

Een onzekerheid op het onderdeel omzettingen van leningen blijft bestaan, omdat er nog geen gegevens over een volledig "afgerond" prestatiecohort zijn; immers, tot 2006 (10 jaar na invoering van de prestatiebeurs in 1996) hebben de eerste studenten nog de mogelijkheid om hun diploma te halen en hun prestatiebeurs om te zetten.

22.

Is er inzicht in de redenen waarom studenten meer gebruik maken van de leenmogelijkheid? (pag. 15)

Gedurende enige jaren nemen de uitgaven voor de rentedragende lening elk jaar fors toe. Deze toename van de uitgaven voor de rentedragende lening is dan ook in de begroting 2004 verwerkt. Dit jaar nemen de uitgaven voor de rentedragende lening echter nog meer toe dan was geraamd.

Meer inzicht in het toegenomen leenedrag van studenten is gewenst. In de begroting 2004 is een onderzoek aangekondigd waarbij in kaart wordt gebracht hoe binnen de studiefinanciering de groep studenten die nu leent verschilt van de groep studenten die niet leent.

23.

Hoeveel procent van de studenten kan de voorwaardelijke lening (over het in deze suppletore begroting bedoelde jaar) na de periode van tien jaar niet omzetten naar een gift? Om hoeveel studenten gaat het hier (absoluut)? (pag. 15)

Van belang voor de omzettingen van leningen in gift is vooral het moment waarop de student in het hoger onderwijs zijn diploma behaald. Omzetting van lening in gift vindt immers op dat moment plaats. De prestatiebeurs is cohortgewijs ingevoerd vanaf het cohort 1996-1997. Dat betekent dus dat het eerste cohort momenteel nog steeds de mogelijkheid heeft om een diploma te halen en zijn of haar prestatiebeurs om te zetten in een gift. Er zijn dus nog geen definitieve gegevens over het verloop van een heel cohort in de prestatiebeurs. Daarom is het lastig om uitspraken te doen over hoeveel studenten de voorwaardelijke lening over het in deze suppletore begroting bedoelde jaar na de periode van tien jaar niet omzetten naar een gift. Voor het huidige begrotingsjaar wordt zo'n € 670 miljoen aan prestatiebeurs verstrekt dat op basis van een diploma kan worden omgezet in een definitieve gift. Hier van is geraamd dat 5 tot 10% uiteindelijk niet wordt omgezet in een definitieve gift.

24.

Heeft de regering een verklaring voor de sneller dan geraamde aflossing van renteloze voorschotten? (pag. 15)

Er is geen sprake van sneller dan geraamde aflossing van renteloze voorschotten, als wel van meer aflossing van renteloze voorschotten dan verwacht.

Bij het opstellen van de begroting 2003 was verwacht dat de nog uitstaande schuld aan renteloze voorschotten vanaf 2002 voor een belangrijk deel zou worden kwijtgescholden, omdat de laatste renteloze voorschotten zijn verstrekt in 1986. Verwacht was dat de debiteuren dan aan het einde van de 15-jaars aflossingstermijn zouden zijn, waarna kwijtschelding plaatsvindt. Gedurende 2002 is gebleken dat een groot deel van de debiteuren met zo'n schuld nog niet aan het einde van de aflossingstermijn waren, waardoor er nog ontvangsten binnen kwamen. Bij nader onderzoek is gebleken dat ook in 2003 (en in 2004) nog ontvangsten te verwachten zijn. Op grond daarvan is de raming van de ontvangsten opgehoogd.

Het betreft hier reguliere aflossingen. Versnelde aflossingen zijn op dit onderdeel vrijwel niet meer aan de orde.

25.

Welk deel van de te verwachten onderuitputting van € 8 miljoen heeft betrekking op de cultuurvouchers? Waarom worden de cultuurvouchers naar verwachting niet allemaal besteed? (pag. 17)

Van de € 8,0 miljoen onderuitputting heeft € 2,0 miljoen betrekking op het project Cultuur en School, onder meer € 1,4 miljoen in verband met de onderbesteding vouchers.

De verwachting dat niet alle vouchers worden besteed is gebaseerd op de ervaringsgegevens over de afgelopen schooljaren. Zo werden in het schooljaar 2001-2002 circa 62% van de CKV-vouchers verzilverd. Dat de vouchers niet volledig besteed worden, houdt mede verband met het feit dat binnen het vak CKV het accent ligt op individuele keuzes door leerlingen. In de basisvorming waar de vouchers collectief worden besteed, ligt het bestedingscijfer aanmerkelijk hoger: 83%. Met het CJP zijn overigens voor de komende periode afspraken gemaakt om door extra promotie- en ondersteuningsactiviteiten de scholen en leerlingen aan te moedigen hun voucherbesteding te verhogen.

26.

Welk deel van de activiteiten in de omschakeling naar ICT-voorzieningen bij blindenbibliotheken wordt nog in 2004 uitgevoerd? (pag. 17)

ICT-innovatie speelt een belangrijke rol in de reorganisatie van het stelsel van blindenbibliotheken. Voor details en fasering verwijs ik naar het "Rijksvoorzieningenplan Bibliotheekwerk voor Blinden en Slechtzienden 2002-2004", dat bij uw kamer bekend is (kenmerk OCW 0200806). De reorganisatie verloopt nog steeds volgens dit draaiboek en tijdsplan.

27.

Waarom ontstaat er een mogelijke onderuitputting in de aanvullende regeling ID-banen cultuur? Hoe hoog is dit bedrag? Is dit bedrag al in de Najaarsnota verwerkt? Kan dit bedrag worden overgeheveld naar 2004? (pag. 17)

De staatssecretaris van OCW heeft een eenmalig bedrag van € 3,5 miljoen gereserveerd voor instellingen op het terrein van de cultuur die een werknemer die werkzaam is op een ID-baan een regulier dienstverband aanbieden. Met dit bedrag zou in 2003 in maximaal 375 gevallen een subsidie kunnen worden verstrekt.

Uitmo november 2003 is van deze subsidiemogelijkheid door de instellingen in 139 gevallen gebruik gemaakt.

Hierdoor zal een bedrag van circa € 2 miljoen niet worden uitgegeven.

Dit bedrag is in de Najaarsnota verwerkt.

Aangezien dit bedrag wordt verwerkt in het totale tekort van de begroting van OCW kan dit bedrag niet worden overgeheveld naar 2004.

In de brief van 28 november 2003 hebben we aangegeven dat we de VNG afzonderlijk wordt benaderd met een verzoek om zich extra in te spannen om ID banen in de cultuursector om te zetten in reguliere banen.

28.

Acht de regering de verkoop van het Nederlands Omroepproductie Bedrijf (NOB) in 2004 reëel? (pag. 18)

Ja. Inmiddels is in 2003 de verkoop van het bedrijfsonderdeel "Vastgoed" met een goed resultaat afgesloten. In 2004 wordt het traject voor de resterende onderdelen van het bedrijf concreet ingezet. De voorbereidende studies ten behoeve hiervan zijn in november 2003 door de betrokken bewindslieden van de ministeries van Financiën en OCW besproken.

29.

Hoe hoog is nu de voorziening voor de kosten van de Commissie Schutte en in hoeverre is deze voorziening nu reeds aangesproken? (pag. 22)

In april 2003 is op basis van de contouren die bekend waren over het plan van de commissie Schutte een bedrag van € 3,2 miljoen begroot, bedoeld voor de commissie en zijn leden en de kosten voor de inhuur van externe accountants. Van dit budget is per ultimo november € 2,7 miljoen daadwerkelijk betaald. Zoals ik in mijn brief van 28 oktober 2003 (TK 28248 nummer 44) heb aangegeven heeft de commissie Schutte nu de verwachting uitgesproken, dat de kosten van het totale onderzoek € 10,17 miljoen gaan belopen. Daarvan heb ik inmiddels € 4,1 miljoen binnen de begroting 2003 geacomodeerd. In de eerste suppletore begroting 2004 zal ik nog een bedrag van € 2,87 miljoen aan dit budget toevoegen. De verwachting is dat dit budget dit jaar volledig wordt uitgegeven.

30.

Kan de regering uitleggen waarom het amendement educatieve omroep (Kamerstuk 28600 VIII, nr 101) voor 2003 technisch niet uitvoerbaar is? Wat betekent dit voor de uitvoering van de door de Kamer beoogde subsidieverlening? Welke consequenties heeft dit voor de educatieve omroep?(pag. 22)

Het betreft een amendement dat betrekking heeft op artikel 4, beroepsonderwijs en volwasseneneducatie. Het amendement houdt in dat in 2003 € 1,5 miljoen moest worden vrijgemaakt voor de educatieve tv. Daar was op artikel 4 geen ruimte voor. Daarom is het benodigde geld op artikel 18 gevonden en overgeboekt naar artikel 4. Het amendement is dus wel uitgevoerd. De door de Kamer beoogde subsidieverlening is dus ook gewoon doorgegaan, het consortium educatieve tv ontvangt in 2003 € 1,5 miljoen.

31.

Kan de regering een specificatie geven van de meerkosten van € 2,8 miljoen wegens een vertraging? Met hoeveel maanden is de verhuizing vertraagd? Kan de regering toelichten waarom hierdoor de projectorganisatie een jaar langer moet draaien? (pag. 22)

De meerkosten van € 2,8 miljoen hebben voor € 1,9 miljoen betrekking op de extra inhuur van externen. Naast de vertraging in de verhuizing heeft ook een aantal onvoorziene factoren extra inhuur tot gevolg gehad. Hierbij valt te denken aan problemen rond de inrichting van de verdiepingen door directies en problemen met contracten. De resterende € 0,9 miljoen is ingezet voor vervanging van het reguliere personeel (€ 0,5 miljoen), voor inhuur van extra personeel (€ 0,3 miljoen) en voor het belonen van de inzet medewerkers die aan de verhuizing hebben meegewerkt (€ 0,1 miljoen).

De verhuizing is vertraagd met 15 maanden. In het kader van de verhuizing is een projectorganisatie opgericht die belast is met de zorg voor de voorbereidingen van de verhuizing, het in goede banen leiden van de verhuizing zelf en de nazorg. Een vertraging in de verhuizing heeft dus automatisch tot gevolg dat de projectorganisatie langer bestaat. Daar komt tevens bij dat de aankoop (door de RGD) en aanpassing van de Hoftoren een complex proces is. De complexiteit is ten eerste gelegen in de constructie van de aankoop via een projectontwikkelaar van een gebouw in aanbouw. Ten tweede is de complexiteit te wijten aan de situatie dat dit project het eerste grote project na de Stelselwijziging Rijkshuisvesting is. Dit complexe proces heeft gemaakt dat de projectorganisatie telkens tegen problemen opliep waardoor het bestaan van de projectorganisatie, ook in tijden van vertraging, noodzakelijk was.

32.

Kan de regering toelichten waarom de externentaakstelling CFI (€ 2,2 miljoen) voor 2003 technisch niet uitvoerbaar is? (pag. 22)

Het betreft een korting op artikel 21 uitvoeringsorganisaties onderwijs waarop de CFI geraamd staat. Op dat artikel moest voor 2003 door de CFI € 2,2 miljoen worden bezuinigd. Dit bezuinigingsbedrag is echter gebaseerd op het rechtstreeks naar eenheden doorvertalen van de technische grondslag voor de taakstelling zoals deze gebruikt is in het Strategisch Akkoord en het Hoofdlijnenakkoord. Bij de CFI leidt dit tot een niet gewenste samenloop van bezuinigingen doordat de grondslag voor de

externenkorting gebaseerd is op een opgave aan het ministerie van Binnenlandse Zaken in 2001 toen de CFI in verband met o.a. het euro- en het millenniumtraject veel externen binnen had voor de begeleiding. Terwijl in 2002 de CFI er voor gekozen heeft de inzet voor externen drastisch te verlagen ten gunste van intern personeel, de grondslag voor de volume en efficiencytaakstelling. Om die reden is er voor gekozen de bezuiniging van € 2,2 miljoen ten laste te brengen van artikel 18 Bestuursdepartement.

33.

Waarom is voor een 'snelle en op kwaliteit gestuurde personeelsreductie' op het bestuursdepartement een impuls van € 11,1 miljoen nodig? (pag. 22)

Om de afgesproken reductie als gevolg van de taakstellingen Balkenende I en II te kunnen realiseren zal bij de natuurlijke uitstroom, de nieuwe instroom worden beperkt. Hoewel deze aanpak effectief is en besparingen oplevert, blijft de kwaliteitsdoelstelling onderbelicht. Om toch invulling te kunnen geven aan de kwaliteitsdoelstelling krijgt het doelgericht sturen op de in-, door- en uitstroom van personeel binnen het departement volop aandacht. Verdere stimulering van de uitstroom zal binnen het sociaal beleidskader vooral worden gericht op een evenwichtige samenstelling van het personeelsbestand. Hiertoe worden de departementale eenheden ondersteund door middel van invulling van flankerend beleid. Over dit flankerend beleid is overeenstemming met de bonden en de departementale ondernemingsraad.

In het Strategisch Akkoord en het Hoofdlijnenakkoord is geen extra budget uitgetrokken voor uitverdieneffecten, om die reden heeft OCW dit zelf in de apparaatbegroting geacommodeerd. Door het opleggen van een hogere bezuiniging aan de eenheden dan strikt noodzakelijk volgens de taakstelling, wordt dit flankerend beleid bekostigd.

34.

Op welke wijze is 'mobiliteit' van belang voor 'een snelle en op kwaliteit gestuurde personeelsreductie'. Wat worden precies de taken van het mobiliteitscentrum? (pag. 22)

Mobiliteit bevordert de in-, door- en uitstroom van personeel met daarbij aandacht voor de kwaliteitsdoelstelling. De taken van het mobiliteitscentrum moeten gezien worden in relatie tot de (structurele) taken en verantwoordelijkheden die bij het lijnmanagement en de medewerker zijn ondergebracht. In het volgende overzicht zijn alle taken en verantwoordelijkheden inzake mobiliteit bij OCW uiteengezet. De taken luiden als volgt:

1. Advies aan management met betrekking tot procedures, bemiddelingstrajecten, externe bureaus, kosten en vacaturevoorziening.
2. Resultaatgerichte begeleiding/bemiddeling voor de doelgroepen.
3. Aanspreken managers- en medewerkers op hun verantwoordelijkheden bij verplaatsing/herplaatsing.
4. Beheren/aanbieden faciliteiten om doel te bereiken van herplaatsing/verplaatsing.
5. Informeren van organisatie en medewerkers over bestaan van het mobiliteitscentrum en over beschikbare faciliteiten zoals: afkoop wachtgeld, aanloopfinanciering ten behoeve van opzetten eigen bedrijf, verhuiskosten/overbruggingsfinanciering aankoop huis, arbeidsbemiddeling.

6. Voortgangsrapportages en eindrapportages.

35.

Waarom precies heeft de 'afzonderlijke veranderorganisatie kwaliteitsslag OCW' een extra budget nodig van € 4,6 miljoen? (pag. 22)

De veranderorganisatie kwaliteitsslag OCW was niet geraamd. Om invulling te kunnen geven aan de kwaliteitsslag was er budget nodig van € 4,6 miljoen. Dit budget was nodig voor de bekostiging van een projectorganisatie en de bekostiging van externen ter ondersteuning van de projectorganisatie.

36.

Waarom wordt bij de Onderwijsinspectie € 1,5 miljoen toegevoegd voor sociaal beleid? Welk sociaal beleid betreft het hier? Waaruit komt de noodzaak voort om dit budget voor dit jaar te verhogen? (pag. 22)

Het betreft hier het sociaal beleid betrekking hebbend op de reorganisatie die per 1 augustus 2002 is doorgevoerd. Deze reorganisatie was mede een gevolg van de invoering van de Wet op het Onderwijstoezicht (WOT). De werkwijze van de Inspectie is toen ingrijpend gewijzigd en tevens is het aantal regionale kantoren teruggebracht van 12 naar 7. Voor een periode van 4 jaar (2001-2005) is daarvoor destijds een extra bedrag van € 3,6 mln. aan het budget van de Inspectie toegevoegd. Als gevolg van een versnelling in het reorganisatieproces is het grootste deel van de kosten al in 2002 gerealiseerd, met een uitloop naar 2003. De (extra) budgetten voor 2004 en 2005 zijn vervolgens via een kasschuif naar voren (2003) gehaald.

37.

Welke werkzaamheden op het terrein van informatiebeleid hebben de Centrale Financiën Instellingen (CFI) uitgevoerd die verband houden met de verhoging van € 4,7 miljoen? (pag. 24)

De genoemde € 4,7 miljoen is verstrekt voor de volgende twee projecten/programma's:

1. Kwantitatief informatiebeleid
2. Pilot Servicegericht uitvoeren

De resultaten die behaald zijn in het eerste project zijn:

- Een operationeel Basis Registratie systeem voor onderwijs Personeel. Dit systeem wordt onder andere gebruikt voor bekostigingsdoeleinden en administratieve doeleinden.
- OiC (Onderwijs in Cijfers) is een portal (toegangspagina tot Internet) alwaar allerlei informatie wordt gegeven over en voor onderwijsinstellingen. Hierbij te denken aan managementinformatie voor de scholen zoals slagingspercentages en doorstroom van scholieren naar andere instellingen etc..Tevens wordt deze informatie gebruikt voor de beleidssectoren Voortgezet Onderwijs en Beroeps en Volwasseneneducatie op het departement. Tevens worden de middelen ingezet voor het beheer, onderhoud en vernieuwen van de systemen.

De resultaten die behaald zijn in het tweede project (SU):

- Ten behoeve van het project Servicegericht Uitvoeren (bekostiging van en informatielevering aan de instellingen via Internet) is in 2002 een pilot gestart met een 7 tal VO scholen. In 2003 is de pilot afgerond met een simulatiemodel. De scholen zijn zeer enthousiast en de ontwikkelingen van SU zullen in 2004 voort worden gezet voor de verschillende sectoren.